

Școala Normală Superioară București

DIZERTAȚIE

Îndrumător: C.P.1 Dr. Barbu Berceanu
Absolvent: Măcinic Daniela Anca

GRUPURI DE BRAIDURI GENERALIZATE

Cuprins

1	Galerii	1
2	Imobile	10
3	Acoperiri	15
4	Grupuri de braiduri generalizate	19

Introducere

Această lucrare se bazează pe articolul lui Pierre Deligne "Les immeubles des groups e tresses generalises"-Inventiones math. 17,273-302(1972).

Rezultatele expuse in cele ce urmează vor proba existența unei clase de aranjamente de tip $K(\pi, 1)$. Mai exact, se va arăta că un aranjament complexificat pentru care componentele conexe ale complementului sunt conuri simpliciale deschise este $K(\pi, 1)$. În particular este rezolvată conjectura (Brieskorn): aranjamentele definite de grupuri finite de reflexii sunt de tip $K(\pi, 1)$. Brieskorn demonstrase parțial această conjectură reprezentând complementul unui asemenea aranjament ca spațiu total al unui șir de fibrări, nu neapărat liniare, imitând deci modelul aranjamentelor de tip fibrat.

Rezultatul lui Deligne clarifică problema deoarece un aranjament asociat unui grup Coxeter este simplicial (i.e. componentele conexe ale complementului sunt conuri simpliciale deschise). Este însă încă deschisă problema pentru unele aranjamente de reflexii complexe (nu toate grupurile de reflexii complexe sunt grupuri Coxeter).

Asadar rezultatul "concluzie" al articolului este următoarea:

Teoremă 1.1 Fie V un spațiu vectorial real finit dimensional, $\mathcal{A}$ aranjament de hiperplane omogene în V , $V_{\mathbb{C}}$ complexificatul lui V și $Y = V_{\mathbb{C}} - \cup_{M \in \mathcal{A}} M$. Presupunem că componentele conexe ale lui $V - \cup_{M \in \mathcal{A}} M$ sunt conuri simpliciale deschise. Atunci Y este $K(\pi, 1)$.

Fie $W \in Gl(V)$ un grup finit generat de reflexii. Presupunem că W nu fixează nici unul din vectorii nenuli din V , adică

$$V^W = 0$$

Fie Φ o structură euclidiană pe V , invariantă la W și $\mathcal{A}$ aranjamentul de hiperplane astfel ca reflexia ortogonală în raport cu M să fie în W . Vom spune atunci că $(V, \mathcal{A})$ verifică ipotezele teoremei și că W acționează liber asupra spațiului Y_W corespunzător. Câtul său $X_W = Y_W/W$ va fi de asemenea un spațiu $K(\pi, 1)$.

Se arată că grupul fundamental al lui X_W este grupul de braiduri generalizat $\tilde{W}$ corespunzător lui W .

În ultima parte a articolului este studiată structura grupului $\tilde{W}$, mai precis se determină centrul acestui grup, sunt clarificate problema cuvântului și problema conjugării în $\tilde{W}$.

Capitolul 1

Galerii

Vom lucra cu aranjamente $\mathcal{A}$ de hiperplane într-un spațiu vectorial real V de dimensiune finită. Vom numi suport P al unei fațete F intersecția pereților (hiperplanelor) conținând F . F este deschisă în P .

Pentru orice cameră A și orice perete M vom nota $D_M(A)$ mulțimea camerelor de aceeași parte a peretelui M ca și A . Dacă A și B sunt camere, vom nota cu $D(A, B)$ intersecția mulțimilor $D_M(A)$ pentru M perete care nu separă A de B .

Vom numi două camere *vecine* dacă au o fața comună.

Lema 1.1 (i) Fie M un perete al unei camere B . Există o singură cameră B' vecină cu B , având drept perete pe M . M este singurul perete care separă B de B' .

(ii) Fie B_1, B_2, B_3 trei camere și $\mathcal{M}(B_i, B_j)$ mulțimea pereților care separă B_i de B_j . Avem

$$\mathcal{M}(B_1, B_3) = (\mathcal{M}(B_1, B_2) - \mathcal{M}(B_2, B_3)) \cup (\mathcal{M}(B_2, B_3) - \mathcal{M}(B_1, B_2))$$

Vom numi *galerie de lungime n* ($n \geq 0$) de sursă A și final B un șir de camere $C_0, \dots, C_n$ cu $A = C_0, B = C_n$ și C_i, C_{i+1} camere vecine, pentru orice i .

Dacă $G = (C_0, \dots, C_n)$ și $G' = (C'_0, \dots, C'_m)$ sunt două galerii astfel încât $C_n = C'_0$, atunci definim *compunerea* acestor galerii

$$GG' = (C_0, \dots, C_n, C'_0, \dots, C'_m)$$

Galeria G^* opusă unei galerii $G = (C_0, \dots, C_n)$ este galeria $(C_n, \dots, C_0)$. Avem $(GG') = G'^*G^*$. Galeria *antipodică* $-G$ a unei galerii $G = (C_0, \dots, C_n)$ este șirul de camere antipodice $-G = (-C_0, \dots, -C_n)$.

Numim *distanță* între două camere A și B , notată $d(A, B)$ cea mai mică lungime a unei galerii de la A la B . O astfel de galerie se va numi *minimală*.

Propoziție Distanța de la A la B este numărul de pereți care separă A de B . Pentru ca o galerie G să fie minimală este necesar și suficient ca ea să

traverseze o dată pereții care separă A de B și niciodată pe ceilalți.

În orice caz, orice galerie de la A la B traversează pereții care separă A de B . Deci e suficient să găsim o galerie G de la A la B care are lungimea k = numărul de pereți care separă A de B . Dacă $A = B$, luăm $G = A$.

Altfel, există un perete M care separă A de B , și fie A' cameră vecină cu A , de cealaltă parte a lui M decât A . M este singurul perete care separă pe A de A' , și dacă N este un perete al lui A' care separă A' de B , atunci $M \neq N$ și N separă A de B .

Prin inducție după k , există o galerie G' de lungime $k - 1$ de la A' la B și luăm $G = (AA')G'$.

Corolar 1.2 Fie A, B, C trei camere. Sunt echivalente:

- (i) $d(A, C) = d(A, B) + d(B, C)$, adică există o galerie minimală de la A la C trecând prin B .
- (ii) Pentru ca un perete să separe pe A de C este necesar și suficient să separe pe A de B sau pe B de C . Cu alte cuvinte $\mathcal{M}(A, B) \subset \mathcal{M}(A, C)$
- (iii) $B \in D(A, C)$. $\square$

Propoziție 1.3 Fie P o intersecție de pereți, $V_P = V/P$, $pr_P : V \longrightarrow V_P$ proiecția canonică și $\mathcal{A}_P$ aranjament de hiperplane în V_P astfel ca $pr_P^{-1}(V)$ să fie un perete. Notăm π'_P unica aplicație care duce fațetele lui $(V, \mathcal{A})$ în cele din $(V_P, \mathcal{A}_P)$ astfel că $pr_P(F) \subset \pi'_P(F)$.

(i) π'_P respectă relația de incidență $F_1 \subset F_2^-$: dacă $F_1 \subset F_2^-$ atunci

$$\text{codim}(F_1 \text{ în } F_2^-) \geq \text{codim}(\pi'_P(F_1) \text{ în } \pi'_P(F_2))$$

π_P duce cameră în cameră; dacă A și B sunt vecine, atunci fie $\pi'_P(A) = \pi'_P(B)$, fie $\pi'_P(A)$ și $\pi'_P(B)$ sunt vecine.

(ii) Fie F o fațetă de suport P . Restricția lui π'_P la mulțimea de fațete E ale lui $(V, \mathcal{A})$ astfel încât $F \subset E^-$ este bijectivă. Ca și inversa să respecte codimensiunea, incidența $E_1 \subset E_2^-$ și deci vecinătatea camerelor. Vom nota de asemenea π_F bijecția $pr^{-1}(P)$ între intersecții de pereți în V_P și intersecții de pereți în V , care conțin P .

(iii) Dacă $C = \pi_F(C')$ avem, pentru camerele X din $(V, \mathcal{A})$ $\pi_F^{-1}D(C, X) = D(C', \pi'_P(X))$ și $\pi_F^{-1}\mathcal{M}(C, X) = \mathcal{M}_P(C', \pi'_P(X))$.

Pentru $X = \pi_F(X)$ avem

$$\pi_F D(C', X') = D(C, X) \text{ și } \pi_F \mathcal{M}(C', X') = \mathcal{M}(C, X).$$

Notății:

Vom nota, pentru o fațetă F de suport P , cu $V_F, \mathcal{A}_F$, pr_F, π'_F obiectele $V_P, \mathcal{A}_P, pr_P, \pi'_P$.

Dacă P este o intersecție de pereți și C cameră, presupunem că există o fațetă a lui C (adică în aderența lui C) de suport P . Atunci această fațetă este unică. O

vom nota cu $F(P)$ și fie

$$C.\Delta(P) = \pi_{F(P)}(-\pi_{F(P)}^{-1}(C))$$

Lema 1.4 (i) Pentru ca un perete să separe C de $C.\Delta(P)$ este necesar și suficient ca el să conțină P .

(ii) Pentru M perete al lui C , $C.\Delta(M)$ este singura cameră vecină cu C avînd pe M drept perete.

(iii) Fie $M \neq N$ pereți ai lui C a căror intersecție P conține o fațetă a lui C deschisă în P . Există exact două galerii minimale între C și $C.\Delta(P)$. Una începe prin $(C, C.\Delta(M))$, iar cealaltă prin $(C, C.\Delta(N))$.

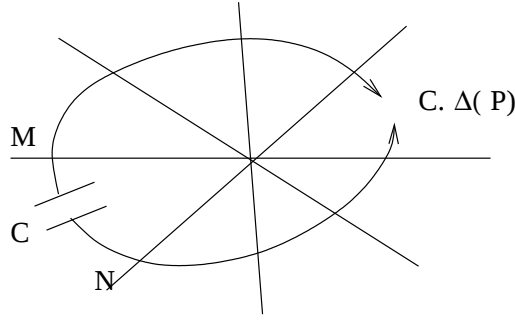


Figura 1.1: Reducere la rang 2

Vom presupune îndeplinită următoarea IPOTEZĂ: camerele complementului aranjamentului sunt conuri simpliciale deschise. Cu alte cuvinte, fiecare cameră este mulțimea punctelor de coordonate > 0 într-o bază convenabil aleasă a lui V .

Obsevație 1.5 Dacă P este intersecție de pereți, atunci:

- (i) $(V_P, \mathcal{A}_P)$ verifică în continuare IPOTEZA.
- (ii) Aranjamentul $\mathcal{A}_P$ format din urmele peste P ale hiperplanelor din $\mathcal{A}$ ce nu conțin P verifică în continuare IPOTEZA.
- (iii) IPOTEZA ne asigură că dacă P este o intersecție de pereți ai lui C , atunci se poate defini camera $C.\Delta(P)$.

Două galerii de aceleași extremități G, G' se numesc *echivalente* (notație $G \sim G'$) dacă există un șir de galerii $G = G_0, G_1, \dots, G_n = G' (n \geq 0)$ astfel ca G_{j+1} se poate deduce din G_j în felul următor:

- (a) există descompunerile $G_j = E_1 F E_2, G_{j+1} = E_1 F' E_2$
- (b) există o cameră C și doi pereți M, N ai lui C astfel ca F, F' sunt cele două galerii minimale de la C la $C.\Delta(M \cap N)$. Compunerea a două galerii, operațiile $G \rightarrow G^*$ și $G \rightarrow -G$, aplicațiile sursă și final, funcția lungime sunt compatibile cu această relație de echivalență și deci trec la cât. Vom nota cu litere

mici clasele de galerii.

Propoziție 1.5 Două galerii echivalente traversează de același număr de ori un perete.

Propoziție 1.6 Două galerii minimale de aceleași extremități sunt echivalente.

Fie $G = (C_0, \dots, C_n)$ și $G' = (C'_0, \dots, C'_n)$ galerii de extremități A și B . Vom face demonstrația prin inducție după lungimea galeriilor considerate. Cazul $n = 0$ este clar. Presupunem $C_1 \neq C'_1$. Fie M și M' pereți care separă $A = C_0 = C'_0$ de C_1 și C'_1 și $C = A \cdot \Delta(M \cap N)$. Pereții M și M' separă A de B . Reducându-ne la rang 2, deducem că orice perete care separă A de C separă A de B .

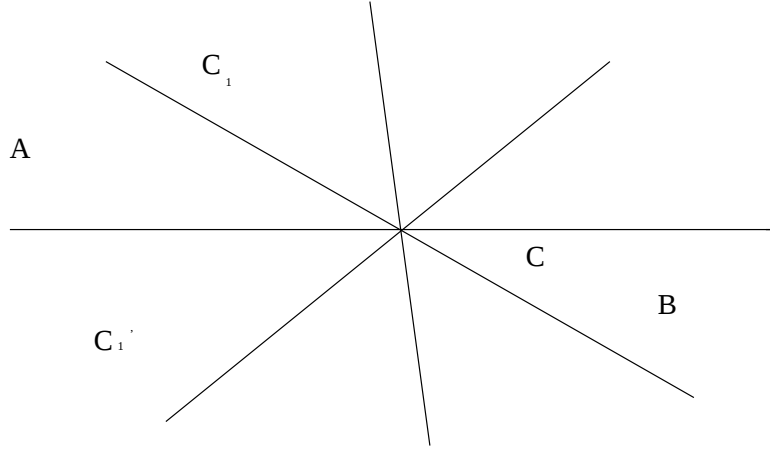


Figura 1.2: Desen în $V_{M \cap M'}$

Fie F (respectiv F') galeria minimală de la A la C care trece prin C_1 (respectiv C'_1) și E galerie minimală de la C la B . Galerile FE și $F'E$ sunt minimale și echivalente. Galerile minimale G și FE (respectiv G' și $F'E$) încep prin (A, C_1) (respectiv (A, C'_1)), iar ipoteza de inducție implică faptul că sunt echivalente. $\square$

Vom nota cu $u(A, B)$ clasa de echivalență de galerii minimale de extremități A și B .

Pentru I mulțime de pereți ai unei camere C , de intersecție P vom nota $\Delta(P) = u(C, C \cdot \Delta(P))$. Pentru I mulțimea tuturor pereților vom nota $\Delta = u(C, -C)$.

Propoziție 1.7 Fie A o cameră și $\mathcal{G}$ o mulțime de clase de galerii de lungime finită, de sursă A . Presupunem că $\mathcal{G}$ verifică ipotezele (i)

(i_a) $(A) \in \mathcal{G}$

(i_b) Dacă $gh \in \mathcal{G}$, atunci $g \in \mathcal{G}$

(i_c) Fie g de final B și M, N pereți ai lui B . Dacă $g.\Delta(M)$ și $g.\Delta(N)$ sunt în $\mathcal{G}$, atunci $g.\Delta(M \cap N) \in \mathcal{G}$.

Atunci avem: (ii) Există o unică clasă de galerii x de sursă A astfel încât $\mathcal{G} = \{g/x \text{ începe prin } g\}$

Unicitatea e clară: dacă x începe prin y și $x \neq y$ atunci y este de lungime strict mai mică decât x . Fie x de lungime maximală în $\mathcal{G}$. Pentru a arăta că x verifică (ii) va fi suficient de demonstrat afirmația:

(*) Fie g și M astfel încât (a): x începe prin g și (b): x nu începe prin $g.\Delta(M)$ și $g.\Delta(M) \in \mathcal{G}$. Există atunci g' și M' care verifică încă (a) și (b) cu g' strict mai lungă decât g . Cum $g.\Delta(M) \in \mathcal{G}$ și x maximal, rezultă $g \neq x$, deci x începe prin $g.\Delta(N)$ pentru N perete convenabil ales, $N \neq M$. Atunci din (i_c) avem $g.\Delta(M \cap N) \in \mathcal{G}$. Cum $g.\Delta(M \cap N)$ începe prin $g.\Delta M$, x nu începe prin $g.\Delta(M \cap N)$.

Fie $(C_0, \dots, C_m)$ galeria minimală de la $A.g$ la $A.g.\Delta(M \cap N)$ care începe prin $(A.g, A.g.\Delta N)$. Fie i maxim pentru care x începe prin $g' = g(C_0, \dots, C_i)$. Atunci g' și peretele M' între C_i și C_{i+1} verifică (a) și (b).

Propoziție 1.8 Fie A o cameră și $\mathcal{B}$ o mulțime de camere. Pentru ca $\mathcal{B}$ să verifice condiția (i):

(i_a) $A \in \mathcal{B}$

(i_b) Dacă $B \in \mathcal{B}$, atunci $D(A, B) \subset \mathcal{B}$

(i_c) Fie M, N pereți ai unei camere B . Dacă A și B sunt de aceeași parte a lui M și N și dacă $B.\Delta M$ și $B.\Delta N$ sunt în $\mathcal{B}$, atunci $B.\Delta(M \cap N) \in \mathcal{B}$.

este suficient și necesar ca:

(ii) Să existe o unică cameră C astfel ca $\mathcal{B} = D(A, C)$.

(ii) $\Rightarrow$ (i) este clară.

Pentru (i) $\Rightarrow$ (ii) aplicăm **Propoziția 1.7** mulțimii de clase de galerii $u(A, B)$ pentru $B \in \mathcal{B}$ și aplicăm **Corolar 1.2** ($(i) \Leftrightarrow (ii)$) clasei de galerii $x = u(A, X)$ astfel obținute.

Corolar 1.9 Fie A și B două camere vecine separate prin peretele M și C de aceeași partea lui M ca și B . Există C' astfel ca

$$D(A, C) \cap D_M(B) = D(B, C')$$

Corolar 1.10 (i) Fie A, C_1, C_2 trei camere. Există C astfel ca

$$D(A, C) = D(A, C_1) \cap D(A, C_2)$$

(ii) Fie A, C_1 două camere și M perete al lui A . Există C' astfel încât

$$D(A, C') = D(A, C_1) \cap D_M(A)$$

(de fapt (ii) este un caz particular pentru $C_2 = -A.\Delta(M)$).

Propoziție 1.11 (i) Fie A, B, C trei camere, F o galerie de la A la B și G_1, G_2 galerii de la B la C . Dacă $FG_1 \sim FG_2$ atunci $G_1 \sim G_2$
(ii) De asemenea, dacă $G_1E \sim G_2E$, atunci $G_1 \sim G_2$
(iii) Fie g o clasă de echivalență de galerii de sursă A . Există o cameră C astfel ca g să înceapă prin $u(A, B)$ dacă și numai dacă $B \in D(A, C)$.

(i) $\Rightarrow$ (ii) se demonstrează prin trecerea la galerii opuse.

Fie $G = (C_0, \dots, C_n)$ și $G' = (C'_0, \dots, C'_n)$ galerii de lungime n de aceleași extremități. Dacă $n \geq 1$, fie $G_1 = (C_1, \dots, C_n)$ și $G'_1 = (C'_1, \dots, C'_n)$. Dacă în plus $C_1 \neq C'_1$ notăm cu M, M' pereții care separă $C_0 = C'_0$ de C_1 și C'_1 și fie $A = C_0.\Delta(M \cap M')$. Fie relația $R_n(G, G')$ următoare între galeriile G, G' :
 $R_n(G, G') \Leftrightarrow$ avem

$\alpha)$ $n = 0$

$\beta)$ $n \neq 0, C_1 = C'_1, G_1 \sim G'_1$

$\gamma)$ $n \neq 0, C_1 \neq C'_1$ și există o galerie F de la A la $C_n = C'_n$ astfel ca $G_1 \sim u(C_1, A).F$ și $G'_1 \sim u(C'_1, A).F$

Se demonstrează prin inducție după n că R_n este relație de echivalență și că $R_n(G, G') \Leftrightarrow G \sim G'$

Corolar 1.12 Condițiile din **Propoziția 1.7** sunt echivalente.

Presupunem (ii) și demonstrăm (i_c). Dacă $x = gh$, h de sursă b , rezultă din **Propoziția 1.11** că h începe prin $\Delta(M)$ și $\Delta(N)$. Fie C camera a cărei existență e garantată de **Propoziția 1.11** pentru h . Cum M și N separă B de C , atunci $\pi'_{M \cap N}(C)$ nu poate fi decât $\pi'_{M \cap N}(B).\Delta$ și (i_c) rezultă din **Propoziția 1.3**.

Corolar 1.13 Pentru orice cameră A , fie $n(A, i)$ numărul claselor de galerii de sursă A și de lungime i . Fie

$$f_A = \sum_0^\infty n(A, i)t^i \in \mathbb{Z}[[t]]$$

Pentru orice cameră A și pentru P parcurgând intersecțiile de pereți ai lui A , avem

$$\sum_P (-1)^{\text{codim}(P)} t^{d(A, A.\Delta(P))} f_{A.\Delta(P)} = 1$$

De aici rezultă că : a) numărul de galerii de lungime i care încep prin $\Delta(P)$ este $n(A.\Delta(P), i - d(A, A.\Delta(P)))$ (din 1.11(i)) și

b) clasele de galerii care încep prin $\Delta(P)$ și $\Delta(Q)$ încep prin $\Delta(P \cap Q)$ (din 1.11(iii)).

Algoritm 1.14 Fie $G = (A_0, \dots, A_n)$ o galerie de lungime $n \geq 1, G_1 = (A_1, \dots, A_n), M$ peretele care separă A_0 de A_1 , C camera a cărei existență e

garantată de **Propoziția 1.11**(iii)(pentru G) și C_1 camera analoagă pentru G_1 . Putem calcula C prin inducție cu ajutorul formulei următoare:

$$D(A_1, C) = D_M(A_1) \cap D(A_1, C_1)$$

Cum $A_1 \in D(A, C)$, M separă A de C și $C \in D_M(A_1)$. Din 1.11 (i) avem $D(A_1, C) \subset D(A_1, C_1)$, de unde incluziunea " $\subset$ ". Reciproc, dacă $B \in D_M(A_1) \cap D(A_1, C_1)$, G_1 începe prin $u(A_1, B)$ și G începe prin $u(A, A_1)u(A_1, B) = u(A, B)$ $\square$

Corolar 1.15 Fie G și H galerii compozabile. Fie A sursa lui G , B sursa lui H și C garantată de 1.11 (iii): avem $H \sim u(B, C).H'$. Atunci, pentru orice cameră D , pentru ca clasa GH să înceapă prin $u(A, D)$ este necesar și suficient ca $Gu(B, C)$ să înceapă prin $u(A, D)$.

Propoziție 1.16 Fie A cameră, P intersecție de pereți ai lui A , $F = F(P)$ și g o clasă de echivalență de galerii de sursă A . Există o clasă de galerii g' ale lui $(V_P, \mathcal{A}_P)$ de sursă $\pi_F^{-1}(A)$ astfel că orice galerie H în $(V_P, \mathcal{A}_P)$ începe prin $\pi_F(H)$ dacă și numai dacă g' începe prin H .

Fie G mulțimea claselor de galerii h de sursă $\pi_F^{-1}(A)$ din $(V_P, \mathcal{A}_P)$ astfel că g începe prin $\pi_F(H)$.

Ținând cont de caracterizarea din 1.7 pentru $\mathcal{G}$, g' va corespunde cu galeria x din enunțul proprietății amintite. $\square$

Putem defini o categorie având ca obiecte mulțimea camerelor, iar ca morfisme mulțimea galeriilor. Vom nota cu $Gal_0(V, \mathcal{A})$ această categorie.

În același mod vom defini categoria $Gal_+(V, \mathcal{A})$ având ca obiecte mulțimea camerelor și drept morfisme mulțimea claselor de echivalență de galerii.

Fie A, B, C trei camere, E o galerie de la A la B , F o galerie de la B la C . Vom nota EF compunerea acestor galerii. Legea $*$ (respectiv $G \rightarrow -G$) este o antiechivalență (respectiv o echivalență) de categorii.

Lema 1.17 (i) În Gal_+ pentru orice galerie g avem

$$g\Delta = \Delta(-g)$$

(ii) Pentru orice g și h de sursă A din Gal_+ există n astfel încât $g\Delta^n$ începe prin h . Dacă h este compunerea a k galerii $u(A_i, A_{i+1})$ putem lua $n = k$.

Prin recurență, e suficient de demonstrat (i) pentru galerii de lungime 1. Pentru $G = (B, C)$ avem:

$$g\Delta = u(B, C)u(C, -C) = u(B, C)u(C, -B)u(-B, -C) = u(B, -B)u(-B, -C) = \Delta(-g)$$

(ii) rezultă din (i) prin inducție după k $\square$

Următorul rezultat poate fi dedus din lema anterioară și **Propoziție 1.11** (i, iii):

Propoziție 1.18 (i) În Gal_+ compunerea morfismelor este o operație simplificabilă la stânga și la dreapta.

(ii) Fie $Gal(V, \mathcal{A})$ categoria (grupoidul) dedus din Gal_+ făcând morfismele inversabile. Vom numi *pozitive* toate morfismele lui Gal care aparțin imaginii lui Gal_+ . Functorul canonic din Gal_+ în Gal este fidel și toate morfismele din Gal se pot pune sub forma $g = g_1 \Delta^{-n} = \Delta^{-n} g_2$ cu g_1, g_2 pozitive.

Pentru orice perete M este bine definit numărul de traversări ale lui M de către g din Gal_+ . Această funcție a lui g se poate defini prin aditivitate pentru $g \in Gal$. Mai general, pentru orice intersecție de pereți P vom putea folosi proprietatea universală a categoriei Gal_+ pentru a defini functorii:

$$\pi'_P : Gal(V, \mathcal{A}) \longrightarrow Gal(V_P, \mathcal{A}_P)$$

Dacă A e cameră, P intersecție de pereți ai lui A și $F = F(P)$. Functorul π_F induce un functor:

$$\pi_F : Gal_0(V_P, \mathcal{A}_P) \longrightarrow Gal_0(V, \mathcal{A})$$

Imaginea acestui functor este stabilă la echivalență și induce un functor fidel

$$\pi_F : Gal_+(V_P, \mathcal{A}_P) \longrightarrow Gal_+(V, \mathcal{A})$$

Propoziție 1.19 În ipotezele anterioare functorul $\pi_F : Gal(V_P, \mathcal{A}_P) \longrightarrow Gal(V, \mathcal{A})$ este fidel.

Propoziție 1.20 Fie C cameră, I, J mulțimi de pereți ai lui C , $K = I \cap J$, P, Q, R intersecții de pereți din I, J respectiv K și $F(P), F(Q), F(R)$ fațetele corespunzătoare în C . Fațeta $F(R)$ este cea mai mică fațetă conținând $F(P)$ și $F(Q)$. În grupoidul $Gal(V, \mathcal{A})$ avem

$$\pi_{F(P)}(Gal(V_P, \mathcal{A}_P) \cap \pi_{F(Q)}(Gal(V_Q, \mathcal{A}_Q))) = \pi_{F(R)}(Gal(V_R, \mathcal{A}_R))$$

Dacă o cameră admite drept fațete $F(P)$ și $F(Q)$ atunci ea admite și $F(R)$ drept fațetă, ceea ce demonstrează afirmația propoziției pentru obiecte.

Fie acum $g \in Hom_{Gal}(A, B)$ și presupunem că $g = \pi_{F(P)}(g'_1) = \pi_{F(Q)}(g'_2)$. Atunci avem $g'_1 = \Delta(P)^{-n} g_1''$ și $g'_2 = \Delta(Q)^{-n} g_2''$ cu g_i'' pozitive, pentru $n \geq 0$ suficient de mare.

Fie $g_1 = \pi_{F(P)}(g_1'')$ și $g_2 = \pi_{F(Q)}(g_2'')$. $\Delta^n \Delta(P)^{-n}$ este pozitiv și avem în $Gal_+(V, \mathcal{A})$

$$(\Delta^n \Delta(P)^{-n}) g_1 = (\Delta^n \Delta(Q)^{-n}) g_2$$

Lema 1.21 Dacă $h \in Hom_{Gal_+}(A, B)$ începe prin $\Delta^n \Delta(P)^{-n}$ și prin $\Delta^n \Delta(Q)^{-n}$, atunci h începe prin $\Delta^n \Delta(R)^{-n}$.

Odată demonstrat acest lucru rezultă $(\Delta^n \Delta(P)^{-n})g_1 = (\Delta^n \Delta(Q)^{-n})g_2 = (\Delta^n \Delta(P)^{-n})g_3$ cu g_3 pozitiv. Deci $g = \Delta(R)^{-n}g_3$. Galeria pozitivă $g_3 = \Delta(R)^n g$ aparține imaginii lui $\pi_{F(P)}$ și $\pi_{F(Q)}$. Așadar ea nu traversează pereții care nu conțin P sau Q , deci nici pe cei care nu conțin R , de unde rezultă că g_3 aparține imaginii $\pi_{F(R)}$ $\square$

Propoziție 1.22 Fie F o fațetă a unei camere C asociată unei intersecții de pereți P . Atunci $\pi_F^{-1}(Gal(V, \mathcal{A})) = Gal_+(V_P, \mathcal{A}_P) \subset Gal(V_P, \mathcal{A}_P)$

Capitolul 2

Imobile

Vom considera $(V, \mathcal{A})$ aranjament real verificînd IPOTEZA, V spațiu vectorial real de dimensiune r . Notăm cu S sfera de rază 1 din V , definită relativ la o structură euclidiană arbitrară pe V . Hiperplanele $M \in \mathcal{A}$ induc o triangulare pe S și vom nota din nou cu S structura simplicială corespunzătoare și realizarea sa geometrică. ”Transportăm” de asemenea pe S terminologia utilizată pentru V (camere, fețe, fațete, vecinătate, galerii...).

Vom alege A_0 cameră fundamentală în S . Vom construi un spațiu I_+ depinzînd de $V, \mathcal{A}, \mathcal{A}_0$, înzestrat cu o aplicație $q : I_+ \longrightarrow S$

Vom nota $\mathcal{Z}_+$ mulțimea claselor de echivalență de galerii de sursă A_0 :

$$\mathcal{Z}_+ = \bigcup_B \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A_0, B)$$

Fie Z_+ suma disjunctă, indexată după $g \in \mathcal{Z}_+$ a simplexului închis asociat lui S , definit de

$$Z_+ = \bigcup_{g \in \mathcal{Z}} (\text{aderența camerei finale a lui } g)$$

Fie q' aplicația evidentă din Z_+ în S . Definim I_+ ca fiind un cât al lui Z_+ . Dacă G e o galerie de la A_0 la B și C este o cameră vecină lui B vom lipi $(\text{final de } g)^-$ și $(\text{final de } gBC)^-$ după fața comună închisă a imaginilor lor în S . Spațiul I_+ este descompus în fațete, imagini ale fațetelor din Z_+ și se asociază bijectiv cu fațete de pe S . Camerele sale, fețele, respectiv vîrfurile sunt fațetele sale de dimensiune $r - 1, r - 2$, respectiv 0.

Vîrfurile unei fațete F sunt vîrfurile conținute în aderența $\overline{F}$ a lui F . Camerele lui I_+ sunt indexate de $\mathcal{Z}_+$ și vom nota cu $\tilde{A}_0.g$ pe cea de indice g și cu $\tilde{A}_0$ pe cea de indice A_0 . Dacă $g \in \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A_0, A)$, $\tilde{A} = \tilde{A}_0.g$ și $H = (C_0, \dots, C_n)$ galerie de la A la B de clasă h , notăm

$$\tilde{A}.h = \tilde{A}_0.gh$$

Camerele $\tilde{A}.(C_0, \dots, C_i)$ ($0 \leq i \leq n$) formează o galerie în I_+ . Numim *pozitive*

galeriile astfel obținute.

Lema 2.1 Fie F fațetă a lui S , A, B două camere ale lui S având pe F drept fațetă, $g \in \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A_0, A)$ și $h \in \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A_0, B)$. Sunt echivalente:

- (a) În I_+ fațetele $q^{-1}(F)$ ale lui $\tilde{A}_0.g$ și $\tilde{A}_0.h$ coincid.
- (b) $g^{-1}h \in \text{Hom}_{\text{Gal}}(A, B)$ este în $\pi_F(\text{Gal})$
- (c) Există g_1 și h_1 în $\pi_F(\text{Gal}_+)$ astfel ca $gg_1 = hh_1$

Condiția (b) dă o relație de echivalență între galerii de sursă A_0 al căror final este o cameră având pe F drept fațetă. Rezultă că (a) $\Rightarrow$ (b). (b) $\Rightarrow$ (c) rezultă din 1.18(ii), iar (c) $\Rightarrow$ (a) se deduce imediat plecând de la definiții. $\square$
Din lema anterioară (a) $\Leftrightarrow$ (b) și **Propoziția 1.20** rezultă următoarea

Propoziție 2.2 Orice fațetă a lui I_+ este unic determinată de mulțimea vîrfurilor sale. Putem deci descrie I_+ ca realizarea geometrică a schemei simpliciale următoare:

- (a) Dacă x vîrf al lui S , fie $\mathcal{G}(x)$ submulțimea lui Gal_+ formată din elemente g de sursă A_0 și final o cameră al cărei vîrf este x . Fie $\mathcal{G}(x)/\pi_x$ cântul lui $\mathcal{G}(x)$ prin relația de echivalență 2.1(b) pentru $F = x$. Atunci mulțimea vîrfurilor este

$$\bigcup_x \mathcal{G}(x)/\pi_x$$

- (b) Pentru ca o mulțime E de vîrfuri să formeze un simplex este necesar și suficient să existe o galerie de sursă A_0 astfel că, pentru $y \in E$, g să fie în $\mathcal{G}(y)/\pi_y$

Propoziție 2.3 Fie F fațetă în I_+ . Există o clasă de galerii g astfel ca, pentru ca F să fie fațetă a unei camere $B = \tilde{A}_0.h$ este necesar și suficient să avem

$$h = g\pi_F(h')$$

pentru h' convenabil ales în Gal_+ .

Fie g o galerie de lungime minimă astfel ca F să fie fațetă a lui $A = \tilde{A}_0.g$ și $B = \tilde{A}_0.h$ o cameră care are pe F drept fațetă. Din **Lema 2.1** ((a) $\Leftrightarrow$ (c)) există galeriile h_1 și h_2 în $(V_{qF}, \mathcal{A}_{qF})$ cu $g\pi_F(h_1) = h\pi_F(h_2)$. Aplicăm **Propoziția 1.16** (transformata sa prin $*$). Cum g este minimală rezultă că h_1 se termină prin h_2 , adică $h_1 = h'h_2$. De aici (cu simplificarea din 1.11) rezultă $g = \pi_F(h').h$, ceea ce încheie demonstrația. $\square$

Dacă A este cameră în I_+ vom nota cu $S(A)$ reuniunea camerelor închise $(A.(qA, B))^-$, pentru B cameră a lui S .
Vom arăta că $q|_{S(A)}$ este un izomorfism între $S(A)$ și S .

Fie $\hat{I}_+$ spațiul dedus din I_+ prin "imbinarea" sferelor $S(A)$. Mai precis, fie B_r bilă de bord S . Din punct de vedere simplicial putem considera B_r ca fiind conul peste spațiul simplicial S . Definim $\hat{I}_+$ ca spațiul construit atașând la I_+ o familie de copii ale lui B_r , familie indexată după mulțimea de camere ale lui I_+ . Aplicațiile de atașare sunt:

$$\partial b(A) \xrightarrow{\sim} S \xleftarrow{\tilde{q}} S(A)$$

Aplicațiile de atașare sunt simpliciale, astfel că $\hat{I}_+$ este realizarea geometrică a unei scheme simpliciale (de vîrfuri cele ale lui I_+ și centrele bilelor atașate). Spațiul $\hat{I}_+$ este înzestrat cu o aplicație simplicială:

$$q : \hat{I}_+ \longrightarrow B_r$$

Propoziție 2.4 Spațiul $\hat{I}_+$ este contractibil.

Atunci spațiul I_+ este buchetul de sfere $S(A)$.

Fie $(I_+)_n$ reuniunea camerelor închise $(\tilde{A}_0.g)^-$ pentru g de lungime $\leq n$ și $(\hat{I}_+)_n$ reuniunea mulțimilor $(I_+)_n$ și a mulțimii de bile $b(A)$ pentru $\partial b(A) \in (I_+)_n$. Atunci $(\hat{I}_+)_0 = \overline{A}_0$ (deci contractibilă). $\hat{I}_+ = \varinjlim (\hat{I}_+)_n$. **Propoziția 2.3** rezultă atunci din

Lema 2.4 $(\hat{I}_+)_n$ este retractă de deformare a lui $(\hat{I}_+)_{n+1}$

Vom construi o familie continuă $(\phi_t)_{0 \leq t \leq 1}$, de aplicații continue ale lui $(\hat{I}_+)_{n+1}$ în el însuși, cu $\phi_0 = id$, $\phi_t|_{(\hat{I}_+)_n} = id$ și $\phi_1((\hat{I}_+)_{n+1}) = (\hat{I}_+)_n$. Fie $A = \tilde{A}_0.g$ o cameră în $(\hat{I}_+)_{n+1}$ care nu e în $(\hat{I}_+)_n$ și F o fațetă a sa.

Lema 2.5 Presupunem că există o cameră $B = \tilde{A}_0.h$ în $(\hat{I}_+)_{n+1}$, diferită de A , având ca fațetă pe F . Atunci există o cameră $B' = \tilde{A}_0.h'$ în $(\hat{I}_+)_n$ și un perete M al lui qB' conținând qF , astfel că $A = B'.\Delta M$

Fie g_0 galeria considerată în **Propoziția 2.3**. Avem $g = g_0\pi_F(g_1)$ și $h = g_0\pi_F(h_1)$. Stim că $lg(g_1) \neq 0$ (altfel, cum $A \neq B$, ar rezulta $lg(h) > lg(g) = n+1$). Pentru un perete convenabil ales M al lui qA avem $g_1 = h'.\Delta M$ și fie $B' = \tilde{A}_0.h'$. Dacă $\overline{A}$ este aderența camerei A atunci $\overline{A} \cap (I_+)_n$ este reuniunea unei mulțimi (nevide) de fețe închise și în $(I_+)_{n+1}$ punctele $\overline{A} - (\overline{A} \cap (I_+)_n)$ nu aparțin decât unei singure camere închise $\overline{A}$.

Distingem două cazuri:

(1) $\overline{A} \cap (I_+)_n \neq \partial \overline{A}$. În acest caz nu există sferă $S(B)$ cu $A \subset S(B) \subset (I_+)_{n+1}$. Vom lua drept $\phi_t|_{\overline{A}}$ o retracție a lui $\overline{A}$ peste $\overline{A} \cap (I_+)_n$

(2) Dacă $\overline{A} \cap (I_+)_n = \partial \overline{A}$

Cum $A = \tilde{A}_0.g$, pentru orice perete M al lui qA , rezultă din 2.5 că g se termină

cu ΔM . Din 1.18(b) urmează că g se termină prin Δ : deci $A = B \cdot \Delta$, cu B unic definit de A (din 1.11(ii)). Când trecem de la $(I_+)_{n+1}$ la $(I_+)_n$ A și interiorul bilei $b(B)$ dispar. Definim $\phi_t|_{b(B)}$ o retractsă a lui $b(B)$ peste $S(B) - A$.

Cum toate bilele care dispar sunt de tipul precedent, construcția aplicațiilor ϕ_t este completă și izomorfismul $q|_{S(A)} \longrightarrow S$ este demonstrat.

În mod similar cu I_+ definim spațiul I , înzestrat cu aplicația $q : \longrightarrow S$, înlocuind Gal_+ cu Gal . Notăm

$$\mathcal{Z} = \bigsqcup_B Hom_{Gal}(A_0, B)Z = \bigsqcup_{g \in \mathcal{Z}} (\text{aderența camerei finale a lui } g)$$

Fie q' aplicația evidentă din Z în S . Atunci spațiul I este un cît al lui Z , cu q aplicația indusă de q' . Pentru g în $\mathcal{Z}$ de final B și C cameă vecină cu B , "lipim" (aderența finalului lui g) și (aderența finalului lui $g(BC)$) pe fața comună închisă a imaginilor lor în S . Mai exact, dacă B și C sunt camere având o fațetă comună F și $g \in Hom_{Gal}(A, B)$, $h \in Hom_{Gal}(A_0, C)$ atunci, în I , fațetele închise $q'^{-1}(F)^-$ ale $(final\ g)^-$ și $(final\ h)^-$ se identifică dacă și numai dacă

$$hg^{-1} \in \pi_F Hom_{Gal}(\pi_F^{-1}(B), \pi_F^{-1}(C))$$

Definim noțiuni similare cu cele de pe I_+ pe I . Analog deducem că fiecare fațetă a lui I este unic determinată de mulțimea vârfurilor sale, și I apare ca realizare geometrică a unei scheme simpliciale similar descrise cu cea de pe I .

Folosind aplicația $q : I \longrightarrow S$ și descompunerea lui I în camere, I este înzestrat cu structura adițională următoare: o compunere $\tilde{B}.g$ care asociază unei camere $\tilde{B}$ din I de imagine B în S și unei galerii $g \in Hom_{Gal}(B, C)$ o cameră în I de imagine C în S . Construcția $g \mapsto \tilde{B}.g$ definește un izomorfism al spațiului analog lui I obținut luînd B drept cameră fundamentală, cu I . (pentru $A_0 = B$ rezultă automorfisme ale lui I).

Fie A cameră a lui I deasupra lui A_0 . Definim aplicația:

$$iA : I_+ \longrightarrow I(\hat{I}_+ \longrightarrow \hat{I})$$

compatibilă cu proiecția pe S (respectiv B_r), care duce camera închisă $(A.g)^-$ a lui I_+ (respectiv bila $b(A.g)$ din $\hat{I}_+$) în camera (respectiv bila) de același indice din I (respectiv $\hat{I}$).

Propoziție 2.6 (i) i_A identifică I_+ cu un subspațiu al lui I și $\hat{I}_+$ cu un subspațiu al lui $\hat{I}$.

(ii) Avem $I = \varinjlim (i_{\tilde{A}_0, \Delta^{-2n}}(I_+))$ și $\hat{I} = \varinjlim (i_{\tilde{A}_0, \Delta^{-2n}}(\hat{I}_+))$.

Afirmațiile (i) și (ii) pentru $\hat{I}$ și $\hat{I}_+$ rezultă din afirmațiile similare pentru I și I_+ .

Fie B și C două camere ale lui S având o fațetă comună F , $g \in \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A_0, B)$, $h \in \text{Hom}_{\text{Gal}_+}(A, C)$.

Presupunem că fațetele $q^{-1}(f)$ ale camerelor $(A.g)^-$ și $(A.h)^-$ coincid în I . Atunci avem $g^{-1}h = \pi_F(e)$ pentru $e \in \text{Hom}_{\text{Gal}}(\pi_F^{-1}B, \pi_F^{-1}C)$. Din 1.17 putem scrie $e = e_1e_2^{-1}$, cu $e_i \in \text{Gal}_+$. Functorul π_F fiind fidel avem $g\pi_F(e_1) = h\pi_F(e_2)$ în Gal_+ și deci fațetele $q^{-1}F$ ale lui $(A.g)^-$ și $(A.h)^-$ sunt deja egale în I_+ .

Pentru a demonstra (ii) este suficient de remarcat că $g = \Delta^{-2n}g'$ cu $g' \in \text{Gal}_+$, pentru orice g de sursă A_0 din Gal . $\square$

Deci $\pi_i(\hat{I}) = \varinjlim \pi_i(\hat{I}_+)$. Cum I este CW complex, deducem

Teorema 2.7 Spațiul $\hat{I}$ este contractibil.

Deci spațiul I este buchetul de sfere $S(A)$, pentru A parcurgând mulțimea camerelor din I .

Capitolul 3

Acoperiri

Fie $V_{\mathbb{C}}$ complexificatul spațiului vectorial real V , $M_{\mathbb{C}}$ complexificatul hiperplanului $M \in \mathcal{A}$ și

$$Y = V_{\mathbb{C}} - \bigcup_{M \in \mathcal{A}} M_{\mathbb{C}}$$

În acest capitol vom construi prin "atașari" un spațiu $\tilde{Y}$ deasupra lui Y . Construcția va fi făcută cu ajutorul lui I și $\hat{I}$. Fațetele lui V diferite de $\{0\}$ și cele ale lui S sunt în bijectie canonică și vom putea trece de la unele la altele în cursul demonstrațiilor ce urmează. Vom păstra aceeași notație pentru fațete corespondente.

Lema 3.1 Fie A, B, C trei camere ale lui I , cu $C \in S(A) \cap S(B)$. Atunci q induce un izomorfism între $S(A) \cup S(B)$ și intersecția lui S cu semispațiile închise $D'_M(qC)$ conținând qC delimitate de un perete M care separă qA de qB .

Intersecția mulțimilor $D_M(C)$ este reuniune de camere închise. Fie C' una din ele. Atunci qA și qB sunt de aceeași parte a oricărui perete care separă qC de C' . De aici, corespondentele pe $S(A)$ sau $S(B)$ a unei galerii minimale de la qC la C' coincid (pe S) și $(C')^- \in q(S(A) \cup S(B))$.

Reciproc, dacă o fațetă F nu este în intersecția mulțimilor $D'_M(qC)$, există un perete M astfel ca $F \not\subseteq M$ care separă qA de qB și F de qC . Presupunem prin absurd că $F \in q(S(A) \cup S(B))$. Dacă D este cameră în S având ca fațetă pe F și $(C_0, \dots, C_{n+1})$ galerie de la qC la D , fie M_i peretele care separă C_i de C_{i+1} și α_i (respectiv β_i) = ± 1 , după cum C_{i+1} și A (respectiv B) sunt sau nu de aceeași parte a lui M_i . Prin ipoteză, F este fațetă pentru $C \Delta M_0^{\alpha_0} \dots \Delta M_n^{\alpha_n}$ și pentru $C \Delta M_0^{\beta_0} \dots \Delta M_n^{\beta_n}$. Dar, pentru că $F \not\subseteq M$

$$\sum_{M_i=M} \alpha_i = \sum_{M_i=M} \beta_i$$

Contradicție, deoarece un termen este 1, iar celălalt -1. $\square$

Lema 3.2 Fie $\mathcal{R}$ și $\mathcal{I}$ partea reală și partea imaginară de la $V_{\mathbb{C}}$ în V . Fie $v \in V_{\mathbb{C}}$ și F fațetă a lui V astfel ca $\mathcal{R}v \in F$. Pentru ca $v \in Y$ este necesar și suficient ca $pr_F(\mathcal{I}v)$ să fie într-o cameră a lui $(V_F, \mathcal{A}_F)$.

Suportul intuitiv pentru raționamentele ce urmează este următorul: oricărei ”parcurgeri” în I a unei galerii de forma $C\Delta M_1^{\varepsilon_0} \dots \Delta M_k^{\varepsilon_k}$, $\varepsilon_i = \pm 1$ îi corespunde un drum α (clasă de drumuri) în Y . Imaginea prin $\mathcal{R}$ a drumului α din V trece din cameră în cameră, traversând succesiv pereții $M_1, \dots, M_k$ în punctele m_i . Pentru $\varepsilon_i = 1$ (respectiv $\varepsilon_i = -1$) drumul trece printr-una din cele două componente conexe R ale mulțimii $\mathcal{R}^{-1}(m_i) \cap Y$ (aflată în bijecție cu $V - M_i$): aceea astfel ca $\mathcal{I}R$ să conțină (respectiv să nu conțină) camera precedentă.

Notații: (i) Fie C cameră în $(V, \mathcal{A})$. Notăm $Y(C)$ deschisul din Y format din acei $x \in V_{\mathbb{C}}$ verificând condiția: dacă F este fațetă în V astfel ca $\mathcal{R}x \in F$, atunci $pr_F \mathcal{I}x \in \pi'_F(C)$.

(ii) Dacă A, B camere în I și $S(A) \cap S(B)$ conține o cameră C notăm cu $Y, (A, B)$ intersecția semispațiilor deschise $D'_M(qC)^o$ pentru M ca în 3.1. Fie

$$Y(A, B) = Y(qA) \cap Y(qB) \cap \mathcal{R}_{-1}Y'(A, B) \subset V_{\mathbb{C}}$$

Dacă $S(A) \cap S(B) = \emptyset$, punem $Y(A, B) = \emptyset$

(iii) Dacă F fațetă în V numim *stea în jurul lui F* , notată $Et(F)$ reuniunea fațetelor deschise din $(V, \mathcal{A})$ în a căror aderență este inclus F .

(iv) Pentru F fațetă în V , C cameră în $(V_F, \mathcal{A}_F)$ notăm

$$V(F, C) = \{v \in V_{\mathbb{C}} / \mathcal{R}v \in Et(F), pr_F \mathcal{I}v \in C\}$$

Lema 3.3 Fie G fațetă în V . Mulțimile $V(F, C)$ pentru o fațetă F astfel ca $F^- \supset G$ și C cameră în V_F formează o acoperire deschisă a lui $Y \cap \mathcal{R}^{-1}(EtG)$. În particular (pentru $G = \{0\}$) mulțimile $V(F, C)$ acoperă Y .

Fie Y' reuniunea disjunctă, indexată de bilele $b(A)$ din $\hat{I}$

$$Y' = \bigsqcup_{b(A)} Y(qA)$$

Notăm $Y'(b(A))$ componenta de indice $b(A)$. Avem o proiecție evidentă $p' : Y' \longrightarrow Y$. Fie R următoarea relație pe Y' : pentru $x \in Y'(b(A))$ și $y \in Y'(b(B))$, $R(x, y)$ înseamnă că $p'(x) = p'(y)$ și $p'(x), p'(y) \in Y(A, B)$.

Notăm $\tilde{Y} = Y'/R$. Avem proiecția evidentă

$$p : \tilde{Y} \longrightarrow Y$$

Pentru orice bile $b(A)$ din $\hat{I}$ notăm $\tilde{Y}(b(A))$ imaginea lui $Y'(b(A))$ în $\tilde{Y}$. Teorema următoare va implica faptul că Y este un spațiu de tip $K(\pi, 1)$.

Teorema 3.4 $\tilde{Y}$ este acoperire contractibilă a lui Y .

Mai întâi se arată că $\tilde{Y}$ este o acoperire a lui Y . Se demonstrează că $p^{-1}V(F, C)$ este o sumă de copii ale lui $V(F, C)$
. Dacă pentru o fațetă a lui I notăm

$$\tilde{Y}(F) = \bigcup_{F \in S(C)} (\tilde{Y}(b(C)) \cap p^{-1}\mathcal{R}^{-1}Et(qF))$$

și dacă $o(A)$ este centrul unei bile $b(A)$ a lui $\hat{I}$ notăm

$$\tilde{Y}(o(A)) = \tilde{Y}(b(A)) \cap p^{-1}V(\{0\}, A)$$

atunci avem următoarea

Lema 3.5 (i) $\tilde{Y}(s)$ pentru s vârf al lui $\hat{I}$ formează o acoperire a lui $\tilde{Y}$ al cărei nerv este $\hat{I}$ (adică o familie de $\tilde{Y}(s)$ are intersecția nevidă $\Leftrightarrow s$ -urile corespund la vârfurile unei fațete în $\hat{I}$).

(ii) Dacă o fațetă F a lui I are ca vârfuri $s_0, \dots, s_p$ atunci

$$\tilde{Y}(F) = \tilde{Y}(s_0) \cap \dots \cap \tilde{Y}(s_p)$$

(iii) Dacă $F \subset S(A)$ atunci $\tilde{Y}(o(A)) \cap \tilde{Y}(F)$ este contractibilă: $\tilde{Y}(o(A))$ este contractibilă.

Se demonstrează că dacă $F \subset S(A)$ p induce un izomorfism între $\tilde{Y}(o(A)) \cap \tilde{Y}(F)$ și $Y(qA) \cap \mathcal{R}^{-1}Et(qF)$ și deci e suficient de demonstrat că $Y(qA) \cap \mathcal{R}^{-1}Et(qF)$ este contractibilă: fie v_0 un vector astfel ca $\mathcal{I} \in A$. Atunci pentru $0 \leq t \leq 1$ definim $\phi_t : v \longrightarrow v_0 + t(v - v_0)$ de la $Y(A)$ și $\mathcal{R}^{-1}Et(F)$ în ele însele. Avem $\phi_0(Y(A) \cap \mathcal{R}^{-1}Et(F)) = \{v_0\}$ și $\phi_1 = id$.

În final, demonstrăm că $\tilde{Y}$ este contractibilă prin inducție după dimensiunea spațiului V . Mai întâi se demonstrează că

$$\tilde{Y}(F) = \bigcup_{F \in B^-} \tilde{Y}(b(B)) \cap p^{-1}\mathcal{R}^{-1}Et(F)$$

și trecând la spațiul factor $(V_F, \mathcal{A}_F)$ notăm I_F imobilul corespunzător. Pentru $B = \tilde{A}_0.g_F$ cameră în I_F vom nota $\pi_F(B)$ camera $\tilde{A}_{F,0}^I.\pi_F(g_F)$, unde $A_{F,0}$ este camera fundamentală aleasă în $(V_F, \mathcal{A}_F)$. Atunci rescriem

$$\tilde{Y}(F) = \bigcup_{B \in I_F} \tilde{Y}(b(\pi_F(B))) \cap p^{-1}\mathcal{R}^{-1}Et(F)$$

Dacă $\tilde{Y}_F = (V_F)_{\mathbb{C}} - \bigcup_{M \in \mathcal{A}_F} M_{\mathbb{C}}$, notăm $\tilde{Y}_F$ ridicarea lui Y_F construită plecând de la I_F .

Se dovedește că există o compatibilitate între construcțiile $\tilde{Y}(F)$ și $\tilde{Y}_F$ și există diagrama

$$\begin{array}{ccc} \tilde{Y}_F & \longleftarrow & \tilde{Y}(F) \\ \downarrow & & \downarrow \\ Y_F & \xleftarrow{pr_F} & \mathcal{R}^{-1}Et(F) \in Y \end{array}$$

care duce $\tilde{Y}(b(\pi_F(B))) \cap p^{-1}\mathcal{R}^{-1}Et(F)$ în $\tilde{Y}(b(B))$, B cameră în I_F . Dacă prima săgeată verticală e ridicare, atunci și cea de-a doua va fi ridicare. Se verifică imediat că pr_F este echivalență omotopică, de unde $\tilde{Y}(F)$ și $\tilde{Y}_F$ au același tip de omotopie.

Informația e suficientă pentru a finaliza demonstrația inductivă a faptului că $\tilde{Y}$ este contractibil. Fie $\mathcal{U}$ acoperirea deschisă a lui $\tilde{Y}$ dată de $\tilde{Y}(s)$, s vârf al lui $\hat{I}$. $\hat{I}$ este nervul lui $\mathcal{U}$ (3.5). Din ipoteza de inducție, intersecțiile nevide aparținând lui $\mathcal{U}$ sunt contractibile. Aceasta implică faptul că (Bott & Tu-Differential Forms in Algebraic Topology) $\tilde{Y}$ și $\hat{I} = Nurf(\mathcal{U})$ au același tip de omotopie. Cum $\hat{I}$ contractibil (2.7), $\tilde{Y}$ va fi contractibil. $\square$

Capitolul 4

Grupuri de braiduri generalizate

Din nou considerăm V spațiu vectorial real de dimensiune finită și $W \in Gl(V)$ grup finit generat de reflexii. Presupunem că $V^W = \{0\}$ și fie Φ structură euclidiană pe V invariantă la W , iar $\mathcal{A}$ aranjament de hiperplane astfel încât reflexia ortogonală relativ la $\mathcal{A}$ să fie în W . Stim că:

- (a) $(V, \mathcal{A})$ verifică IPOTEZA
- (b) W permută camerele lui $(V, \mathcal{A})$ printr-o acțiune strict simplu tranzitivă
- (c) Dacă $x \in V$ aparține unei camere închise A^- , stabilizatorul său este generat de reflexii în raport cu pereții lui A conținând x .
- (d) Grupul W acționează liber pe $Y_W = V_{\mathbb{C}} - \bigcup_{M \in \mathcal{A}} M_{\mathbb{C}}$ (rezultă din (c)).

Din (b) rezultă că pentru două camere C_1, C_2 există un unic $w \in W$ astfel ca $wC_0 = C_1$. Acești w induc un sistem tranzitiv de bijecții între pereții diferitelor camere. Trecând la cât obținem o mulțime D cu $(\dim V)$ elemente și, pentru fiecare cameră C , o bijecție ϕ_C a lui D cu mulțimea pereților lui C . Avem

$$\phi_{wC}(i) = w\phi_C(i)$$

Notăm cu $(m_{ij})_{i,j \in D}$ matricea Coxeter asociată mulțimii D . Fie A_0 cameră în $(V, \mathcal{A})$. Pentru $i \in D$, fie w_i reflexia relativ la peretele $\phi_{A_0}(i)$. **Teorema 1(V.3.2)**-Bourbaki demonstrează că W este generat de w_i , acești generatori satisfacând doar relațiile

$$(w_i w_j)^{m_{ij}} = e$$

Fie $X_W = Y_W/W$. Cum W acționează liber pe Y_W , rezultă că proiecția canonică $Y_W \mapsto X_W$ este acoperire. Fie $y_0 \in A_0$ imaginea lui $x_0 \in X_W$. Pentru orice $i \in D$, fie l'_i clasa de omotopie a drumului din Y_W de la y_0 la $w_i(y_0)$ care conține linia unind succesiv vârfurile $y_0, y_0 + iy_0, w_i(y_0) + iy_0, w_i(y_0)$. Imaginea l_i a drumului l'_i în X_W este o buclă în x_0 .

Teorema 4.1 (i) Grupul fundamental $\pi_1(X_W, x_0)$ este generat de l_i , cu

relațiile

$$(l_i l_j)^{m_{ij}} = (l_j l_i)^{m_{ji}}$$

(ii) acoperirea universală a lui X_W este contractibilă: X_W este $K(\pi, 1)$.

(ii) rezultă din faptul că Y_W este un spațiu de tip $K(\pi, 1)$.

Fie $G = (C_0, \dots, C_n)$ galerie și M_i perete care separă C_{i-1} de C_i . Atunci $\phi_{C_{i-1}}^{-1}(M_i) = \phi_{C_i}^{-1}(M_i)$. Notăm $l(G)$ elementul $\phi_{C_1}^{-1}(M_1) \dots \phi_{C_n}^{-1}(M_n)$ din $L_+(D)$. Aplicația l induce o bijecție între mulțimea galeriilor G de sursă dată și $L_+(D)$.
Avem

(*) $l(w(G)) = l(G)$, $W \in W$

(**) $l(G_0 G_1) = l(G_0) l(G_1)$

Fie $w : L(D) \longrightarrow W$ morfismul care prelungește aplicația $i \rightarrow w_i$ din D în W .

Propoziția 4.2 Pentru orice galerie de sursă A_0 avem

$$A_0.g = w(l(G))(A_0)$$

Rezultă din identitatea

$$[(w_1 \dots w_{n-1}) w_n (w_1 \dots w_{n-1})^{-1}] [(w_1 \dots w_{n-2}) w_{n-1} (w_1 \dots w_{n-2})^{-1}] \dots [w_1] = w_1 \dots w_n$$

Din afirmația anterioară rezultă că, pentru $w \in W$, întregul $d(A_0, w(A_0))$ este cuvântul în w_i de lungime minimă egal cu w . Mai precis, l induce o bijecție între mulțimea de galerii minimale de la A_0 la wA_0 cu mulțimea cuvintelor $w \in L(D)$ de lungime minimală, astfel ca $w = w(m)$.

Numim *monoid de braiduri de tip D* , notat G_+ monoidul cu unitate generat de D , cu relațiile

$$(ij)^{m_{ij}} = (ji)^{m_{ji}}$$

Numim *grup de braiduri de tip D* , sau *grup de braiduri generalizate*, notat G , grupul generat de D , cu relațiile între generatori aceleași cu cele din G_+ .

W admite de altfel prezentarea

$$< w_i / (w_i w_j)^{m_{ij}} = (w_j w_i)^{m_{ji}} >$$

deci $i \mapsto w_i$ definește un morfism de la G în W .

(***) Se constată că două galerii G_0 și G_1 sunt echivalente dacă $l(G_0)$ și $l(G_1)$ au aceeași imagine în G_+ .

Atunci **Propoziția 2.6** se traduce în: pentru $w \in W$, imaginea în G_+ a cuvintelor $m \in L(D)$ de lungime minimală printre cele astfel încât $w = w(m)$ nu depinde decât de w . Vom nota această imagine cu $r(w)$. Atunci r este o secțiune a aplicației $w : G_+ \longrightarrow W$. Din **Propoziția 4.2** avem

$$r(w) = l(u(A_0, wA_0))$$

Categoria cât a lui $Gal_+(V, \mathcal{A})$ prin W este definită astfel

(a) mulțimea obiectelor sale conține un singur element

$$Ob(Gal_+(V, \mathcal{A}))/W$$

(b) monoidul morfismelor sale este $Fl(Gal_+(V, \mathcal{A}))/W$ și trecerea la cât $Gal_+(V, \mathcal{A}) \longrightarrow (Gal_+(V, \mathcal{A}))/W$ este functor. Cum categoria are un singur obiect, ea se reduce la monoidul morfismelor sale. Mai mult, din proprietățile lui l ($(*)$, $(**)$, $(***)$) rezultă că acesta identifică acest monoid cu G_+ .

În același mod definim $(Gal(V, \mathcal{A}))/W$, categorie cu un singur obiect, și aplicând proprietatea universală prelungim l la un izomorfism de grupuri între grupul morfismelor sale și G :

$$\begin{array}{ccccc} Gal(V_+, \mathcal{A}) & \longrightarrow & Gal(V_+, \mathcal{A})/W & \xrightarrow{l} & G_+ \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ Gal(V, \mathcal{A}) & \longrightarrow & Gal(V, \mathcal{A})/W & \xrightarrow{l} & G \end{array}$$

Putem atunci traduce o serie de rezultate obținute pentru Gal_+ și Gal :

Teorema 4.3 (i) În G_+ translația la stânga și la dreapta sunt injective.

(ii) G_+ verifică condiția Ore la stânga și la dreapta. Rezultă deci din (i) că G_+ se scufundă în G .

(iii) Pentru J parte a lui G , fie G_J^+ (respectiv G_J) submonoidul (respectiv subgrupul) lui G_+ (respectiv G) generat de $i \in J$. Atunci aplicația evidentă identifică G_J^+ (respectiv G_J) cu monoidul (respectiv grupul) de braiduri de tip J .

(iv) $G_J^+ = G_J \cap G_+$

(v) Dacă J și K sunt părți ale lui D , avem $G_J \cap G_K = G_{J \cap K}$.

(vi) Fie $n(i)$ numărul de elemente din G_+ de lungime i și fie $f = \sum n(i)t^i$. Pentru $J \in D$, fie $m(J)$ numărul de pereți care trec prin intersecția unor pereți ai unei camere A , de indice în J (=numărul de reflexii în grupul Weil W_J). Atunci:

$$f = \left(\sum_{J \in D} (-1)^{|J|} t^{m(J)} \right)^{-1}$$

Fie $x, y \in G_+$. Spunem că x începe prin y dacă există $z \in G_+$ astfel ca $x = yz$.

Atunci putem rescrie **Propoziția 1.11**(iii) astfel

Lema 4.4 Fie $x \in G_+$. Există o cameră C astfel ca, pentru orice $w \in W$ x începe prin $r(w)$ dacă și numai dacă $wA_0 \in D(A_0, C)$.

Dacă J este o parte a lui D și P intersecția de pereți $\phi_{A_0}(i), i \in J$. Notăm cu $D(J)$ elementul $l(A_0, A_0 \cdot \Delta(P))$ din G_+ ; fie $\Delta = \Delta(D)$ și $i \mapsto \bar{i} = \phi_{-C}^{-1} \phi_C(i)$

involuția de opoziție relativ la D . Notăm cu $w \mapsto \bar{w}$ automorfismele lui $L_+(D)$, G_+ și G care duc i în $\bar{i}$. (avem $m_{ij} = m_{\bar{i}\bar{j}}$). Atunci (din 1.17) avem:

$$g\Delta = \Delta\bar{g}$$

În particular Δ^2 este central.

Mai mult, cum pentru orice $i \in D$ Δ începe prin i (avem $\Delta = ix$, în G_+), deducem

Propoziția 4.5 G poate fi dedus din G_+ făcând inversabil Δ^2 .

Putem de asemenea "traduce" construcția imobilului I atașat lui $(V, \mathcal{A})$

(a) Mulțimea vârfurilor lui I este

$$I^o = \bigsqcup_{i \in D} G/G_{D-\{i\}}$$

(b) Pentru ca o mulțime de vârfuri să genereze un simplex este necesar și suficient ca el să fie conținut în mulțimea de clase $gG_{D-\{i\}}$ pentru $g \in G$.

(c) Sfera fundamentală $S_0 = S(A_0)$ este reuniunea simplexului fundamental generat de clasele laterale ale unității e în $G/G - D - \{i\}$ cu transformatele sale prin $r(w)$ ($w \in W$).

Descrierea anterioară face evidentă existența unei acțiuni la stânga a lui G asupra lui I . Ea este compatibilă cu mulțimea de sfere $S(A)$ și cu corespondența $A \mapsto S(A)$.

Prin transport de structură G acționează asupra acoperirii $\tilde{Y}_W$ a lui Y_W . Avem morfismul echivariant:

$$(G - \tilde{Y}_W) \longrightarrow (W - Y_W)$$

Deducem că G este grupul fundamental al lui $X_W = Y_W/W$ și este demonstrată **Teorema 4.1** (i).

Vom arăta că în G problema cuvântului, a conjugării și calcularea centrului lui G pot fi rezolvate (pe modelul grupului braid, dat de Garside). Oricum, dacă graful Coxeter D al lui W este sumă disjunctă de grafuri D_α grupul de braiduri de tip D este produs de grupuri de braiduri de tip D_α , deci e suficient de considerat cazul grafului D conex.

Problema cuvântului: putem decide dacă două cuvinte din $L(D)$ au aceeași imagine în G :

(a) A ști că două cuvinte din $L^+(D)$ au aceeași imagine în G_+ este posibil pentru că relațiile din G_+ nu modifică lungimea cuvintelor și numărul cuvintelor de lungime dată e finit.

(b) Dacă avem m_1, m_2 în $L(D)$ putem găsi m'_1, m'_2 în $L^+(D)$ și $k \geq 0$ astfel ca

$m'_i \Delta^{-k}$ și m_i au aceeași imagine în G . Deci m_1, m_2 au aceeași imagine în G dacă și numai dacă m'_1 și m'_2 au aceeași imagine în G_+ .

Teorema 4.6 Dacă graful Coxeter este conex(nevid) și involuția de opoziție e trivială (respectiv netrivială) atunci centrul lui G este monogen infinit, generat de Δ (respectiv Δ^2).

Fie $x \in G_+$ cu proprietatea:

(*) pentru orice $i \in D$, există $i' \in D$ astfel încât $ix = xi'$
Este suficient să demonstrăm că, dacă x verifică (*) și $x \neq 0$ atunci $x = \Delta y$, $y \in G_+$. Prin inducție după lungimea lui x arătăm că x cu proprietatea (*) este de forma Δ^k , $k \geq 0$. În particular centrul lui G_+ este conținut în mulțimea elementelor de forma Δ^k , $k \geq 0$. Din 4.3(i) și 4.5 centrul lui G este conținut în mulțimea elementelor de forma Δ^k , $k \in \mathbb{Z}$ și teorema rezultă din faptul că $g\Delta = \Delta\bar{g}$, $g \in G$.

Fie deci $x \in G_+$ cu proprietatea (*), C cameră ca în 4.4 și w imaginea în W a lui $lu(A_0, C)$. Avem $x = r(w)y$, $y \in G_+$. Fie $i \in D$. Atunci $ix = r(w)yi'$ începe prin $r(w)$: $ir(w) = r(w)i''$. În particular pentru orice i există i'' cu $iw = wi''$, ceea ce înseamnă că orice perete al lui A_0 este de asemenea perete al lui wA_0 . Însă dintre cele $2^{|D|}$ conuri simpliciale deschise delimitate de pereții lui A_0 numai A_0 și $-A_0$ sunt camere: sunt singurele pentru care unghiurile între fețe sunt $\leq \pi/2$. Dacă $x \neq 0$ atunci $w \neq e$, deci $wA_0 = -A_0$, adică $\Delta = r(w)\square$.

Fie D' graful având D ca mulțime de vârfuri, două vârfuri fiind legate de o muchie dacă și numai dacă m_{ij} este impar. Notăm D_0 numărul de componente conexe ale lui D' .

Definim epimorfismul

$$L_g : \longrightarrow \mathbb{Z}^{D_0}$$

care duce i în vectorul bazei de indice componenta conexă în D' a lui i . Se poate verifica că L_g identifică $\mathbb{Z}^{D_0}$ cu cel mai mare cât abelian al lui G .

Vom da în continuare un mod de testare a faptului că două elemente x, y ale lui G sunt conjugate. E suficient să ne rezumăm la cazul $x, y \in G_+$ deoarece, Δ^2 fiind central, x, y sunt conjugate dacă și numai dacă $\Delta^{-2k}x$ și $\Delta^{-2k}xy$ sunt. Dacă x și y sunt conjugate, atunci există a în G_+ astfel ca $xa = ay$ și $Lg(x) = Lg(y)$. Există însă un număr finit de $z \in G_+$ de lungime $Lg(x)$. În plus, cum W este finit, va funcționa următorul procedeu de testare:

Lema 4.7 Fie $x, y \in G_+$. Dacă x și y sunt conjugate atunci există un șir $x_0 = x, \dots, x_n = y$ de elemente din G_+ și un șir de elemente din W astfel ca

$$x_{i+1}r(w_i) = r(w_i)x_i$$

Alegem a astfel ca $xa = ay$ și scriem $a = r(w_1)\dots r(w_{n-1})$, $w_i \in W$ (4.4), apoi

se face inducție după n . $\square$

Bibliografie

- [1] Deligne P., *Les immeubles des groupes de tresses generalises*, Inventiones math. 17, 273-302(1972)- Springer Verlag
- [2] Bourbaki N., *Groupes et algebres de Lie*, Paris: Hermann 1968
- [3] Orlik P., Terao H., *Arrangements of Hyperplanes*, Springer-Verlag 1992
- [4] Birman J., *Braids, Links and Mapping class groups*, Annals of Mathematics Studies- Princeton University press, 1974
- [5] Bott R., Tu W.L. *Differential Forms in Algebraic Topology*, Springer-Verlag 1982